

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2006-2007

22 november 2006

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van de heren Eloi Glorieux, Jef Tavernier en Jos Stassen –

betreffende de steun aan een rechtvaardige vrede in Palestina en Israël

VERSLAG

**namens de Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie
uitgebracht door de heer Joris Vandenbroucke**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Trees Merckx-Van Goey.

Vaste leden:

mevrouw Agnes Bruyninckx, de heren Johan Deckmyn, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, John Vrancken;
de heer Jan Laurys, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heren Koen Van den Heuvel, Eric Van Rompuy;
mevrouw Anissa Tamsamani, de heren Joris Vandenbroucke, Bart Van Malderen;
de heer Louis Bril, mevrouw Annick De Ridder, de heer Jul Van Aperen.

Plaatsvervangers:

de heer Thieu Boutsen, mevrouw Katleen Martens, de heren Jan Penris, Stefaan Sintobin, mevrouw Marleen Van den Eynde;
de heer Carl Decaluwe, mevrouw Kathleen Helsen, de heer Frans Peeters, mevrouw Miet Smet;
mevrouw Caroline Gennez, de heren Chokri Mahassine, André Van Nieuwkerke;
mevrouw Patricia Ceysens, de heer Jaak Gabriels, mevrouw Vera Van der Borgh.

Toegevoegde leden:

mevrouw Vera Dua;
de heer Jan Peumans.

Zie:

210 (2006-2007)

- Nr. 1: Voorstel van resolutie
- Nrs. 2 en 3: Amendementen
- Nr. 4: Verslag van de Subcommissie voor Wapenhandel
- Nr. 5: Amendementen

DAMES EN HEREN,

De subcommissie Wapenhandel besprak het voorstel van resolutie van de heren Eloi Glorieux, Jef Tavernier en Jos Stassen betreffende de steun aan een rechtvaardige vrede in Palestina en Israël op haar vergaderingen van 15 maart en 3 mei 2005. Een geamendeerde tekst werd door de subcommissie eenparig aangenomen en voor verdere behandeling doorverwezen naar de Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie. (Zie *Parl. St.* VI. Parl. 2004-05, nr. 210/4)

De commissie voor Economie besprak het voorstel van resolutie, zoals geamendeerd door de subcommissie Wapenhandel op haar vergadering van 9 november 2006.

Mevrouw *Trees Merckx-Van Goey*, voorzitter van de commissie, zegt in verband met de agendering van de resolutie dat het punt meerdere malen aan de orde is geweest tijdens de regeling van de werkzaamheden van de commissie. Er was tot nu toe echter geen vraag van de commissieleden om het voorstel te agenderen. Er werd ook gesteld dat de fracties de door de subcommissie goedgekeurde tekst intern wilden bespreken. De resolutie werd uiteindelijk geagendeerd op de commissievergadering, na een schriftelijk verzoek bij brief van 23 oktober 2006 van de fractievoorzitter van Groen! aan de voorzitter van het Vlaams Parlement.

De heer *Jef Tavernier* herinnert er aan dat de resolutie reeds op 23 februari 2005 werd ingediend. Zij werd twee maal besproken in de subcommissie Wapenhandel, niet lang na de indiening. De heer Tavernier zegt het eigenaardig te vinden dat de resolutie, die unaniem werd goedgekeurd door de subcommissie, zo lang op behandeling heeft moeten wachten in de moedercommissie voor Economie. De spreker stelt vast, dat niettegenstaande deze lange wachtperiode, de resolutie niets aan actualiteitswaarde heeft ingeboet. Het zou dan ook maar logisch zijn dat ook de commissie voor Economie de resolutie unaniem zou aannemen. De spreker zegt dat de amendering ervoor gezorgd heeft dat de resolutie evenwichtiger is geworden, omdat ze zich nu tot de twee partijen in het conflict richt. Dat moet een bijkomend argument zijn voor een snelle goedkeuring van de resolutie door het Vlaams Parlement.

Het voorstel pleit voor een afbraak van de muur tussen Israël en de Palestijnse gebieden, wijst de Isra-

elische regering op de mensenrechtenclausule in het associatieverdrag met de Europese Unie, vraagt de Vlaamse Regering met de grootst mogelijke omzichtigheid de wapenexportlicenties naar Israël te behandelen en dringt er bij de Palestijnse autoriteiten op aan om blijvende inspanningen te doen om het terrorisme verder in te dijken. Al deze punten zijn volgens de heer Tavernier nog altijd actueel. Gezien de gebeurtenissen in de loop van de week van de behandeling in de subcommissie is de goedkeuring van de resolutie volgens de spreker bovendien hoogdringend.

Mevrouw *Annick De Ridder* zegt niet te twijfelen aan de goede bedoelingen van hetgeen de indieners van het voorstel voor ogen hebben. Zij is er echter niet van overtuigd dat deze resolutie wel realistisch is in het nastreven van de beoogde doelstellingen. Zij is er niet van overtuigd dat een Vlaams initiatief, los van de politiek die de EU ter zake voert voor het naleven van de mensenrechten in Israël, veel effect zal hebben. Bovendien moet deze problematiek eerder op het federale niveau worden behandeld. Ze zegt dat haar fractie, na een tweede lezing van de resolutie, de tekst niet kan ondersteunen. Mevrouw De Ridder is van oordeel dat er nog meer overleg tussen de fracties nodig is. Zij stelt daarom voor de behandeling van de resolutie te verwijzen naar de commissie voor Buitenlands Beleid om daar de bespreking voort te zetten.

De heer *Jan Roegiers*, voorzitter van de subcommissie Wapenhandel, herinnert er aan dat de geamendeerde tekst van het voorstel wel degelijk unaniem door alle fracties werd goedgekeurd in de subcommissie. Hij dacht dat er toen een evenwichtige tekst is tot stand gekomen, die een breed parlementair draagvlak had. De reden waarom de behandeling in de commissie voor Economie uiteindelijk nog lang op zich liet wachten, is volgens de heer Roegiers te wijten aan de bedenkingen die de fractie van mevrouw De Ridder heeft gemaakt na de goedkeuring van de tekst in de subcommissie. De heer Roegiers blijft overtuigd van het evenwicht waarvan de aangenomen tekst getuigt. Er zijn volgens hem dan ook geen onoverkomelijke bezwaren om de resolutie door het Vlaams Parlement te laten aannemen. In tegenstelling tot wat mevrouw De Ridder opwerpt, is de heer Roegiers wel degelijk overtuigd van het belang van het innemen van een standpunt door het Vlaams Parlement inzake het conflict tussen Israël en Palestina. Vlaanderen is autonoom bevoegd voor wapenexport en moet dus inzake exportlicenties voor Israël wel degelijk een standpunt bepalen.

De heer Roegiers stelt vast dat er een doorverwijzing naar de commissie voor Buitenlands Beleid wordt gevraagd. Hij verzet zich daar niet a priori tegen, op voorwaarde dat de behandeling van de resolutie niet op de lange baan schuift.

De heer *Jan Laurys* zegt dat de situatie in het Nabije Oosten zeker een standpuntbepaling van het Vlaams Parlement verantwoordt. De vraag is of deze resolutie ook een bijdrage van Vlaanderen kan leveren. Men moet met alle betrokken partijen 'on speaking terms' kunnen blijven. Vandaar dat een weldoordachte behandeling noodzakelijk is. Hij vindt het dan ook niet helemaal logisch dat dit voorstel in de commissie voor Economie wordt behandeld. Men mag het standpunt dat het Vlaams Parlement zou innemen niet laten afhangen van louter economische bekommernissen. In de commissie voor Buitenlands Beleid, waar er een afspraak bestaat om de verschillende standpunten in het conflict te horen, is een bespreking van een dergelijke resolutie dus meer op zijn plaats. Ook zijn fractie vraagt dan ook dat het voorstel zou worden doorverwezen naar de commissie voor Buitenlands Beleid. Ook hij pleit ervoor dat de fracties er zich toe zouden engageren om snel een standpunt in te nemen.

De heer *Roland Van Goethem* wijst erop dat zijn fractie een aantal amendementen heeft ingediend, na de goedkeuring in de subcommissie Wapenhandel (zie *Parl. St.* VI. Parl. 2004-05, nr. 210/5). Ook hij stelt dat de resolutie in de commissie Buitenlands Beleid moet worden besproken.

De heer *Ludo Sannen* is erover verwonderd dat er niet inhoudelijk wordt gediscussieerd, maar dat het debat louter over de procedure gaat. Hij zegt dat het aannemen van de resolutie op dit ogenblik wel degelijk een belangrijk signaal zou zijn. Het is niet de bedoeling van een dergelijke resolutie om een problematiek onmiddellijk op te lossen. Als het Vlaams Parlement enkel zaken zou mogen aannemen die tot directe oplossingen leiden, dan kan het over een groot aantal kwesties helemaal geen standpunt meer innemen. Het Vlaams Parlement moet wel degelijk standpunten kunnen innemen om het debat te voeden en om een dynamiek in gang te zetten. Er is volgens hem ook geen enkele noodzaak om het debat voort te zetten in de commissie voor Buitenlands Beleid. Commissies zijn louter werkinstrumenten van het parlement. Het is uiteindelijk de plenaire vergadering en zo het Vlaams Parlement in zijn geheel dat zich ten definitieve titel moet uitspreken. De voorbereidende bespreking kan dus evengoed in de commissie voor

Economie worden gevoerd. De heer Sannen is overtuigd van het nut van een signaal vanuit het Vlaams Parlement, waarbij het parlement zijn verontwaardiging toont tegenover zaken die zich in het Nabije Oosten afspelen, ook al zal een dergelijke resolutie het conflict zelf niet oplossen. Hij zou verder uitstel van de bespreking dan ook betreuren.

De heer *Jef Tavernier* antwoordt dat de tekst van het voorstel van resolutie in de subcommissie Wapenhandel na een ernstig debat is goedgekeurd en dat alle fracties zich hebben kunnen beraden over de tekstvoorstellen die werden gedaan. Hij zegt dat volgens hem het uitstel van de bespreking van het voorstel te wijten is aan externe druk, die op de fracties werd uitgeoefend. Hij is van oordeel dat die druk er gekomen is, precies wegens het hoge niveau van realisme van de aangenomen tekst. De resolutie dringt aan op de toepassing van de mensenrechtenclausule van het associatieverdrag. Het Vlaams niveau is betrokken partij, wegens de bevoegdheid voor de exportlicenties. Vlaanderen wordt op die manier wel degelijk bij internationale politieke thema's betrokken. Vlaanderen heeft de afgelopen periode exportlicenties voor Israël afgeleverd. Het is volgens de spreker dan ook hoogdringend dat de resolutie wordt gestemd.

De heer Tavernier beschouwt het pleidooi van verschillende fracties om de bespreking door te verwijzen naar de commissie voor Buitenlands Beleid als een vertragersmanoeuvre. Het eigenlijke debat is al gevoerd in de subcommissie Wapenhandel. De commissie voor Economie is slechts een tussenstation voor de verwijzing naar de plenaire vergadering. Elk lid kan deelnemen aan de besprekingen in de verschillende commissies. Elk lid kan bovendien ook nog tussenkomen in de plenaire vergadering, waar de uiteindelijke stemming plaatsvindt. Er is volgens de heer Tavernier dan ook geen enkele functionele noodzaak voor het doorverwijzen naar de commissie voor Buitenlands Beleid.

Mevrouw *Annick De Ridder* ontkent dat er externe druk zou zijn uitgeoefend op haar fractie. Zij zegt dat haar fractie zelf tot het besluit is gekomen dat de voorliggende tekst onevenwichtig is en in die vorm niet kan worden ondersteund. Een nieuwe bespreking, ditmaal in de commissie voor Buitenlands Beleid, is volgens haar dus zeker noodzakelijk. Ze twijfelt nog steeds aan het nut van een dergelijke resolutie voor de oplossing van het conflict in het Nabije Oosten. Zij zegt ook concrete inhoudelijke bezwaren te hebben. Ze gaat er niet mee akkoord

dat elke exportlicentie voor Israël zou moeten worden voorgelegd aan de subcommissie Wapenhandel, zoals volgens haar in de tekst wordt gestipuleerd. De zesmaandelijke rapporten over de exportlicenties volstaan voor een degelijke parlementaire controle. Als men een uitzondering wil invoeren voor licenties voor Israël, dan zou men ook voor andere landen dergelijke uitzonderingen kunnen invoeren. Dat is zeker niet de bedoeling en het is voor haar fractie niet bespreekbaar.

De heer *Tavernier* ontkent dat dat laatste expliciet in de aangenomen tekst staat. Er staat niet dat elke licentie moet worden voorgelegd en er staat ook niet dat het om een voorafgaande voorlegging van die exportlicenties aan de subcommissie Wapenhandel gaat.

De heer *Roland Van Goethem* merkt op dat de heer Van Overmeire reeds bij de bespreking in de subcommissie heeft gesteld dat de bespreking van het voorstel moest worden doorverwezen naar de commissie voor Buitenlands Beleid. Dat is dus geen nieuw idee. Men had dat toentertijd al kunnen beslissen. Ook de heer Van Goethem stelt dat de zesmaandelijke verslagen voldoende zijn om de exportlicenties te beoordelen. Hij gaat ervan uit dat de bevoegde minister de licenties voor Israël wel degelijk met de grootste omzichtigheid behandelt.

De heer *Jan Roegiers* pleit ervoor de tekst, zoals die nu voorligt niet af te zwakken. De situatie in het Nabije Oosten is volgens hem van dien aard dat de inhoud van de resolutie zeker verantwoord is. De tekst stelt dat de subcommissie systematisch moet worden ingelicht over de exportlicenties voor Israël. Dat is iets anders dan het voorleggen van elke licentie ter goedkeuring door de subcommissie. Systematisch inlichten kan ook in het zesmaandelijke verslag over de exportlicenties. Daarmee wordt niets aan de procedure gewijzigd. Minister Moerman heeft volgens de heer Roegiers zelf reeds gesteld dat ze de licenties voor Israël zeer omzichtig aanpakt. De resolutie bevestigt dus alleen maar wat er in de praktijk reeds gebeurt.

De heer *Jan Laurys* zegt dat het erg moeilijk is een evenwichtig standpunt te formuleren in verband met het conflict tussen Israël en Palestina. Bovendien staat Europa zwak in dit conflict. Dat neemt niet weg dat Europa volgens de heer Laurys de sleutel in handen heeft om tot een duurzame oplossing te komen. Vandaar dat het belangrijk is om tot een evenwichtige tekst te komen waarin alle fracties zich kunnen vinden, die de positie van Europa als bemiddelaar versterkt.

De heer *Jef Tavernier* merkt ten slotte nog op dat bij de bespreking van het voorstel in de subcommissie Wapenhandel door de subcommissie kon worden gevraagd om het voorstel door te sturen naar de commissie voor Buitenlands Beleid, in plaats van naar de commissie voor Economie. Dat is echter niet gebeurd, waardoor kan worden aangenomen dat de subcommissie daar zelf niet om gevraagd heeft. Het doorsturen naar de commissie voor Buitenlands Beleid kan volgens de heer Tavernier dan ook alleen maar beschouwd worden als een verdragingsmanoeuvre.

Hij besluit met te stellen dat een vergelijking van de oorspronkelijke tekst met de tekst die door de subcommissie is aangenomen, aantoont dat er naar een genuanceerde resolutie is toegewerkt en dat de tekst dus rijp is om gestemd te worden door het Vlaams Parlement. Hij herinnert er aan dat men kort na de akkoorden van Oslo de hoop had dat er een einde zou komen aan het conflict. Op dit ogenblik is men volgens de heer Tavernier verder weg van een oplossing dan ooit tevoren. Het is dus erg belangrijk dat het Vlaams Parlement nu een vredessignaal geeft naar de beide partijen en naar de eigen Vlaamse Regering.

Na dit debat besluit *de voorzitter* dat er door meerdere fracties wordt gevraagd het voorstel van resolutie door te verwijzen naar de commissie voor Buitenlands Beleid. Zij legt dan ook het voorstel ter stemming dat een brief aan de voorzitter van het Vlaams Parlement wordt gericht met deze vraag om doorverwijzing.

Dit voorstel wordt aangenomen met 6 stemmen voor bij 3 onthoudingen.

De heer *Jan Roegiers* verklaart dat zijn fractie zich bij deze stemming heeft onthouden, vanuit de bekommernis dat het voorstel van resolutie snel zou worden aangenomen door het Vlaams Parlement. Hij roept de andere fracties op de bespreking zonder openthoud aan te vatten in de commissie voor Buitenlands Beleid.

De heer *Jef Tavernier* verklaart dat zijn fractie zich zal beraden over welke stappen zij verder zal ondernemen in de procedure.

De verslaggever,

De voorzitter,

Joris
VANDENBROUCKE

Trees
MERCKX-VAN GOEY